

К.т.н., доцент Соколова Н. А., магістрант Нероденко Ю. В.

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут»

МЕТОДИ ЗГЛАДЖУВАННЯ В ТРИВИМІРНІЙ ГРАФІЦІ РЕАЛЬНОГО ЧАСУ

Abstract

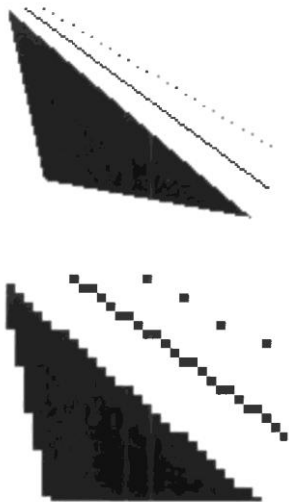
*Nadia A. Sokolova, assoc. prof., PhD; Yulia Nerodenko, student
Anti-Aliasing Methods in Real-Time Three-Dimensional Graphics*

This paper concerns the task of anti-aliasing in real-time three-dimensional graphics. Types of filters used in three-dimensional graphics, and segments full-screen anti-aliasing algorithms based on filtering for visualization in real time is investigated. Evaluation criteria are defined, algorithms are analyzed. The ways for further research are proposed as well.

Вступ

Під згладжуванням (рос. устранение «лестничного эффекта», англ. *anti-aliasing*) [1] будемо розуміти технологію, яка використовується в обробці зображень з метою зробити границі кривих ліній більш гладкими, прибрати «зубці», що виникають при візуалізації.

«Зубці» виникають на границях об'єктів (рис. 1) та при візуалізації текстур. Також з цим пов'язана некоректна візуалізація малих за розміром або тонких об'єктів. Причиною виникнення «зубців» є те, що відрізки, ребра багатокутників тощо мають неперервну природу, тоді як растрові пристрої дискретні [1].

Таким чином, окремо треба розглядати алгоритми згладжування текстур. Алгоритми для усунення «зубців» на границях об'єктів діляться на повноекранні (англ. *full-scene anti-aliasing*, *screen-based anti-aliasing*) та ті, що працюють для окремих об'єктів (англ. *object-based anti-aliasing*) [2].

Для усунення «зубців» на границях об'єктів в тривимірній графіці використовується фільтрація зображення.

Рис.1 – Механізм виникнення «зубців»

Постановка задачі

Метою даної статті є дослідження існуючих методів повноекранного згладжування відрізків на основі фільтрації та їх застосування в тривимірній графіці в реальному часі.

Фільтри, що застосовуються в тривимірній графіці

В тривимірній графіці для згладжування зображень застосовують різноманітні наближення до ідеального фільтра нижніх частот (англ. *ideal low-pass filter*) або *sinc*-фільтра. У порядку зростання якості згладжування та обчислювальних ресурсів і, відповідно, зниження швидкості обчислень, це прямокутний фільтр, трикутний фільтр, кубічний фільтр, *sinc*-фільтр з прямокутним вікном, з вікнами Хеммінга, Блекмена, Ланцоша [3, 4, 5].

На рис. 2 наведено вигляд функцій цих фільтрів.

Найчастіше через свою швидкість та простоту реалізації для згладжування в реальному часі застосовуються прямокутний та трикутний фільтри [3, 6, 7].

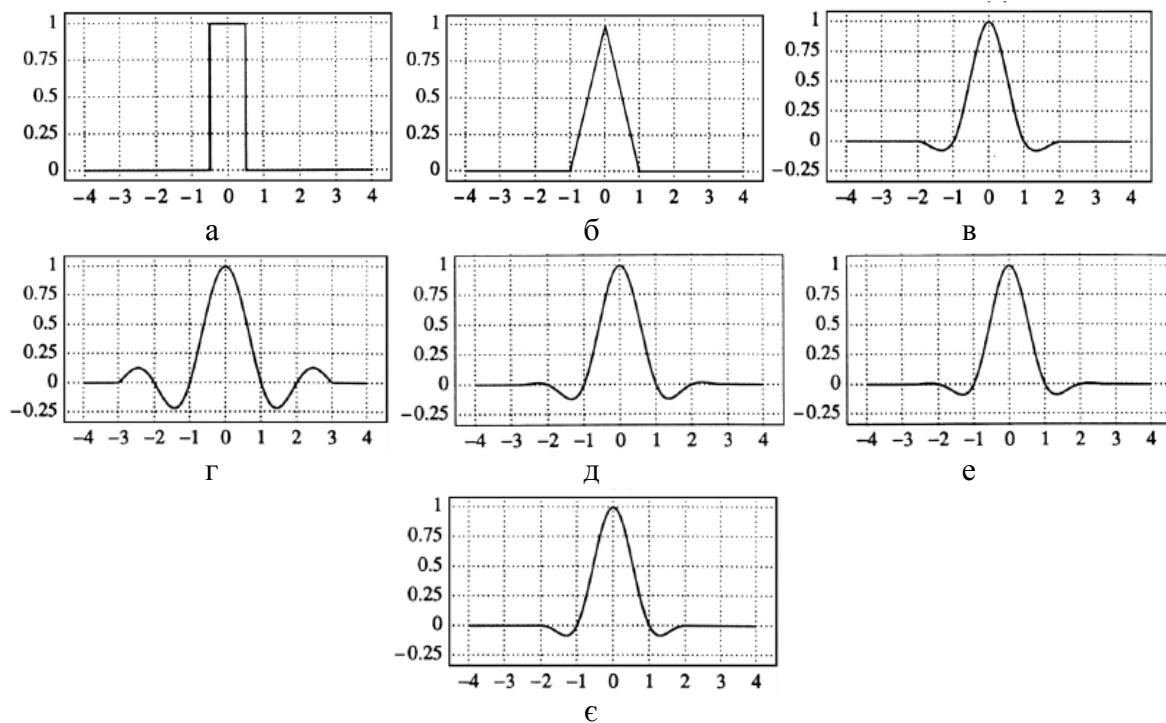

Рис. 2. Вигляд функцій фільтрів: а – прямокутного фільтра; б – трикутного фільтра; в – кубічного фільтра; г - *sinc*-фільтра з прямокутним вікном; д - *sinc*-фільтра з вікном Хеммінга; е - *sinc*-фільтра з вікном Блекмена; є - *sinc*-фільтра з вікном Ланцоша.

Алгоритми згладжування в тривимірній графіці

Загальною стратегією алгоритмів повноекранного згладжування є застосування деякої схеми вибірки до зображення, в подальшому колір пікселя p отримується наступним чином [2]:

$$p(x, y) = \sum_{i=1}^n \omega_i c(i, x, y),$$

де n – об'єм вибірки для кожного пікселя; $c(i, x, y)$ - колір елемента вибірки; $\omega_i \in [0, 1]$ - вага, з якою елемент вибірки входить до результуючого кольору пікселя. Таким чином, алгоритми згладжування відрізняються, перш за все, схемами вибірки (рис. 3) [2, 8].

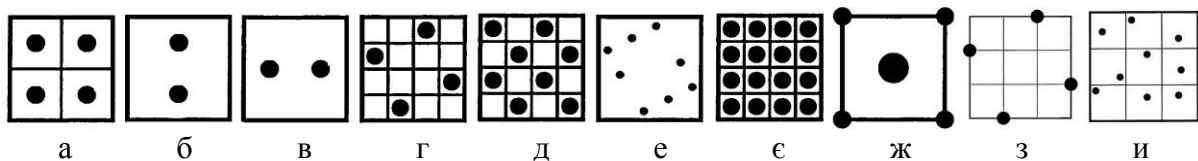

Рис. 3. Схеми вибірки в алгоритмах згладжування: а, б, в – просте усереднення сусідніх елементів; г – *RGSS*; д – шашка 4x4; е – 8 тур; є – сітка 4x4; ж – *Quincunx*; з – *FLIPQUAD*; и - стохастична вибірка

На вхід алгоритмів згладжування зазвичай подаються попередньо обраховані дані про колір кожного елемента вибірки, а також глибина (*Z*-буфер) та його затінення.

Критеріями оцінки алгоритмів згладжування є швидкість, якість згладжування, необхідні обчислювальні ресурси. Також для оцінки похибки різних схем вибірки може застосовуватись спеціальна метрика або середня квадратична похибка [9].

Найпростіші алгоритми, т. з. алгоритми суперсемплінгу (англ. *supersampling*), обчислюють незалежно один від одного та усереднюють сусідні елементи, реалізуючи прості фільтри, до таких відносяться *FSAA* (*full-scene antialiasing*), *RGSS* (*rotated grid supersampling*).

Більш складні оптимізують витрати пам'яті (акумуляційний буфер); отримують декілька елементів вибірки за один прохід, виконують деякі обчислення (наприклад, затінення) для декількох елементів один раз (мультисемплінг (*multisampling*, *MSAA* – *multisample antialiasing*, *CSAA* – *coverage sampling antialiasing*), *A*-буфер); використовують одні і ті ж самі елементи вибірки для обчислення кольору декількох пікселів (*Quincunx* (*HRAA* - *high resolution antialiasing*), *CFAA* (*custom filter antialiasing*), *FLIPQUAD*).

Всі перелічені вище алгоритми відносяться до регулярних. Окремою групою є стохастичні алгоритми (*Jittering*, *N-rooks sampling*, *Poisson disk*

sampling тощо), в яких задана кількість елементів вибірки розподіляються у просторі, що займає піксель, випадково. Такі алгоритми є більш якісними, ніж регулярні, якщо сцена містить дуже малі за розміром або тонкі об'єкти [2, 10].

Висновки

В даній роботі розглянуто алгоритми згладжування на основі фільтрації, критерії їх оцінки. При візуалізації тривимірних об'єктів в реальному часі доцільно використовувати наближення простих та швидких фільтрів, таких як прямокутний та трикутний, або більш складних та якісних з оптимізацією по часу. Дана робота є підґрунтям для створення ефективного алгоритму згладжування для об'єктів, заданих вокселями, в реальному часі.

Література

1. *Роджерс Д.*, Алгоритмические основы машинной графики. – М.: Мир, 1989. – 512 с.
2. *Akenine-Moller T., Haines E., Hoffman N.*, Real-Time Rendering, 3rd ed. – A K Peters, Ltd., Wellesley, Massachusetts, 2008. - 1027 p.
3. *Wolberg*, Digital Image Warping. – IEEE Computer Society Press, 1990. – 340 p.
4. *Novosad*, Advanced High-Quality Filtering // GPU Gems 2. – Addison-Wesley, 2005. – pp. 417-435.
5. *Mitchell, Netravali*, Reconstruction Filters in Computer Graphics // Computer Graphics. – SIGGRAPH '88 Proceedings, 1988, vol. 22, no. 4. – pp. 239-246.
6. *Turkowski*, Filters for Common Resampling Tasks // Graphics Gems. – Academic Press, 1990. – pp. 147-165.
7. *Ламот А.*, Программирование трехмерных игр для Windows. Советы профессионала по трехмерной графике и растеризации. - М.: Вильямс, 2004. - 1424 с.
8. *Hasselgren, Akenine-Moller, Laine*, A Family of Inexpensive Sampling Schemes // Computer Graphics Forum. – Blackwell Publishing, 2005, vol. 24, no. 4. – pp. 843-848.
9. *Laine, Samuli, and Timo Aila*, A Weighted Error Metric and Optimization Method for Antialiasing Patterns // Computer Graphics Forum. – Blackwell Publishing, March 2006, vol. 25, no. 1. – pp. 83-94.
10. *Chan, Fredo*, Fast Prefiltered Lines // GPU Gems 2. – Addison-Wesley, 2005. – pp. 345-359.